

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№5

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026 MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	10
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА	19
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишерович	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНАЕ	28
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH	34
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	41
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAKATNI BOSHQARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIQISH	46
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	55
Alimova Dilafro'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	61
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI ..	75
Rajapov Xayrulla Bekdurdievich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI	90
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH	94
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	99
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	104
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
FARG'ONA VILOYATI MAHALLALARIDA TADBIRKORLIK VA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOY-IQTISODIY VA INSTITUTSIONAL OMILLARINI BAHOLASH	110
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	

MHXS STANDARTLARIGA O‘TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	116
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO‘P O‘LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	120
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	125
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO‘Y BERISHI MUMKIN BO‘LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	131
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o‘g‘li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	136
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg‘ashova Madina, Jo‘rayev Muhiddin	
JAHON MOLIYAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	140
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA “TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH” KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	144
Mamasoliyev G‘ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO‘LLARI.....	149
Mamadjanova Tuyg‘unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO‘SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	154
Yusupova Feruza Yo‘ldoshevna	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O‘RNI	159
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	166
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	171
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	177
O‘tbosarov Abrorbek Adxamjon o‘g‘li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	182
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLISH VA UNING MUAMMOLARI.....	189
Ro‘zmetov Mansur	
O‘ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TURIZMNI QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	193
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIYAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO‘RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIYAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	198
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	203
Turaboev Ibroxim Ismoil o‘g‘li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG‘DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	208
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	218
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ	224
Тожалиев Шохрух Талип ўғли GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	229
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH	234
Azlarova Aziza Axrorovna AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAYTIRISH MEKANIZMLARI	241
Marufxanov Davron Hasanovich O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI	249
Isakjanova Saboxat Muhamedovna MINTAQA IQTISODIYOTI VA SANOATNING RIVOJLANISHI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING NAZARIY YONDASHUVLARI	256
Jalolova Muazzamxon Akbarjonovna DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISHNI JORIY ETISHDA ASOSIY MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH YO'LLARI	261
Anvar Deberdiyev RAQAMLI XIZMATLARNING O'ZBEKISTON TASHQI SAVDO BALANSIDAGI O'RNI	265
Latipova Shaxnoza Maxmudovna, Normurodova Zuhra Orzimurod qizi TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI	271
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna IQTISODIY TIZIMDA TADBIRKORLIK VA TADBIRKORLIK QOBILiyATIGA YANGICHA YONDASHUV	276
Tadjiev Bexzod Umidjanovich OTMNI MOLIYAVIY TA'MINLASHNING INNOVATSION MOLIYAVIY MODELARI	283
Tuxliyev Bozor Karimovich TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	286
Abirova Nargizabonu TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	291
Ro'ziyeva Maftuna Yusufovna OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR DINAMIKASINING EMPIRIK TAHLILI	296
Sharipova Shahlo Istamovna METROLOGIYANING ILMIY-METODIK ASOSLARI VA UNING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	301
Maxmudov Dostonbek Soyibjon o'g'li SANOAT KORXONALARIGA KIRITILGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	305
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna O'ZBEKISTONDA RAQAMLI DAVLAT BOSHQARUVI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	310
Ibragimova Saodat, Mirhamidova Dilorom, Shagaipova Gulchehra	

OLIV TA'LIM BITIRUVCHILARI SONINING JISMONIY SHAXSLAR DAROMAD SOLIG'IGA TA'SIRI VA INSON KAPITALI ORQALI IJTIMOIV XARAJATLARNI BOSHQARISH.....	316
Primova Nigora Ikrom qizi	
GLOBAL BIZNESDA INNOVATSIYALARNING ROLI: YANGI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHGA STRATEGIK YONDASHUVLAR	324
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ELEKTRON TIJORAT BILAN SHUG'ULLANUVCHI KORXONALARDA MIJOLZLAR QONIQISH DARAJASI..	330
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	334
Xakimov Akbar Anvarovich	
FOTOLEKTRIK TIZIM SAMARADORLIGIGA HARORAT, SOYALANISH VA DEGRADATSIYA OMILLARINING TA'SIRI.....	337
Majidova Maxliyo A'zam qizi	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	347
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
STUDY OF THE INFLUENCE OF MEMBRANE REACTOR ON METHANE CONVERSION WITH WATER VAPOR AND CARBON OXIDE (IV).....	355
Umida Shabarova, Sugdiyana Abdurasulova	
ESG MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN: EVALUATION PRACTICES, KEY DETERMINANTS, AND STRATEGIC PRIORITIES.....	360
Sanemkhan Abdullaeva	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	368
Boymirzayev Doniyorbek Anvarjon o'g'li	
PEDAGOGIK MAHORATNI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH ORQALI TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRADIGAN PLATFORMA ISHLAB CHIQISH	372
Salomov Shokirjon, Boboyev Shavkat, Normamatov Xayriddin	
ПОВЫШЕНИЕ ОГНЕСТОЙКОСТИ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ ВТОРИЧНОГО ПОЛИЭТИЛЕНА.....	379
Назаров Феруз, Назаров Фарход, Ахмедова Фазилат, Элмуродов Элгез, Янгибоев Асадбек	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	384
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Rasulov Akmal Xurshid o'g'li	
BANK XIZMATLARI SAMARADORLIGI VA ULARNI BAHOLASH	390
Avazbek Jo'rayev	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI	396
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	

MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI

Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna

Namangan davlat texnika universiteti dotsenti, PhD.

E-mail: kuymuratova@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu ilmiy ishda madaniy meros obyektlarining turizmni rivojlantirishdagi strategik ahamiyati tahlil qilinadi. Tadqiqotda tarixiy yodgorliklar, arxitektura ansambllari va muzeylarning turizm oqimlarini shakllantirishdagi o'rni hamda ularning iqtisodiy samaradorlikka ta'siri o'rganiladi. Shuningdek, madaniy merosni saqlash va undan oqilona foydalanish orqali hududiy iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash yo'llari ko'rib chiqiladi. O'zbekiston va xalqaro tajribalar asosida madaniy turizmni rivojlantirishning strategik yo'nalishlari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: Madaniy meros, turizm rivojlanishi, strategik ahamiyat, tarixiy yodgorliklar, madaniy turizm, iqtisodiy samaradorlik, muzeylar, arxitektura yodgorliklari.

Аннотация. В данной научной работе анализируется стратегическое значение объектов культурного наследия в развитии туризма. В исследовании рассматривается роль исторических памятников, архитектурных ансамблей и музеев в формировании туристических потоков, а также их влияние на экономическую эффективность. Кроме того, изучаются пути обеспечения регионального экономического развития посредством сохранения и рационального использования культурного наследия. На основе опыта Узбекистана и международной практики проанализированы стратегические направления развития культурного туризма.

Ключевые слова: Культурное наследие, развитие туризма, стратегическое значение, исторические памятники, культурный туризм, экономическая эффективность, музеи, архитектурные памятники.

Annotation. This scientific study analyzes the strategic importance of cultural heritage objects in the development of tourism. The research examines the role of historical monuments, architectural ensembles, and museums in shaping tourist flows, as well as their impact on economic efficiency. In addition, the study considers ways to ensure regional economic development through the preservation and rational use of cultural heritage. Based on the experience of Uzbekistan and international practices, the strategic directions for the development of cultural tourism are analyzed.

Keywords: Cultural heritage, tourism development, strategic importance, historical monuments, cultural tourism, economic efficiency, museums, architectural monuments.

KIRISH

Bugungi globallashuv jarayonida turizm sohasi nafaqat iqtisodiy, balki madaniy va ijtimoiy integratsiyaning ham muhim vositasiga aylanib bormoqda. Xususan, madaniy turizm yo'nalishi jahon turizm bozorida eng tez rivojlanayotgan segmentlardan biri bo'lib, u mamlakatlarning tarixiy merosi, milliy qadriyatlari va madaniy boyliklarini keng jamoatchilikka tanitishda muhim o'rin tutadi.

Madaniy meros obyektlari — tarixiy yodgorliklar, arxitektura ansambllari, arxeologik hududlar, muzeylar va boshqa madaniy qiymatga ega obyektlar bo'lib, ular har bir xalqning tarixiy rivojlanish yo'lini aks ettiradi. Ushbu ob'ektlar nafaqat ilmiy va ma'naviy ahamiyatga ega, balki turizm sohasida ham yuqori iqtisodiy qiymatga ega resurs hisoblanadi.

So'nggi yillarda ko'plab mamlakatlarda madaniy merosni asrab-avaylash va undan turizm maqsadlarida samarali foydalanish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylangan. Chunki madaniy meros ob'ektlari sayyohlarni jalb etish orqali hududiy iqtisodiyotga sezilarli daromad keltiradi, yangi ish o'rinlarini yaratadi va infratuzilmaning rivojlanishiga turtki beradi.

O'zbekiston ham boy tarixiy va madaniy merosga ega mamlakat sifatida bu borada katta salohiyatga ega. Samarqand, Buxoro, Xiva kabi qadimiy shaharlar UNESCO ro'yxatiga kiritilgan bo'lib, ular xalqaro turizm oqimining asosiy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Shu sababli, ushbu ob'ektlardan samarali foydalanish va ularni strategik turizm resursi sifatida rivojlantirish dolzarb masala hisoblanadi.

Mazkur maqolada madaniy meros obyektlarining turizmni rivojlantirishdagi strategik ahamiyati, ularning iqtisodiy samaradorligi hamda hududiy rivojlanishga ta'siri ilmiy jihatdan tahlil qilinadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Madaniy meros obyektlarining turizmni rivojlantirishdagi strategik ahamiyati masalasi xalqaro va milliy ilmiy adabiyotlarda keng o'rganilgan yo'nalishlardan biridir. Ushbu mavzu doirasida turizm iqtisodiyoti, madaniy geografiya, madaniy merosni boshqarish va barqaror rivojlanish nazariyalari asosida ko'plab ilmiy qarashlar shakllangan.

Xalqaro ilmiy manbalarda J. Ashworth, G. Richards va D. Timothy kabi olimlar madaniy merosni turizm resursi sifatida o'rganib, uning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy jihatlarini chuqur tahlil qilganlar. Ularning tadqiqotlarida madaniy meros obyektlari turizm oqimlarini shakllantiruvchi asosiy omillardan biri ekanligi ta'kidlanadi. G. Richards madaniy turizmni "tajriba asosidagi turizm" sifatida izohlab, sayyohlarning tarixiy va madaniy tajriba olish istagi ushbu sohaning rivojlanishiga asos bo'lishini ko'rsatadi.

D. Timothy va S. Boydning ishlarida esa madaniy merosni boshqarish va uni turizmga integratsiya qilish muammolari ko'rib chiqiladi. Ular madaniy merosni noto'g'ri boshqarish uning buzilishiga olib kelishi mumkinligini ta'kidlab, barqaror boshqaruv modelini ishlab chiqish zarurligini asoslab berganlar. Bu yondashuv madaniy merosni nafaqat iqtisodiy resurs, balki himoya qilinishi lozim bo'lgan global qadriyat sifatida ko'rishni talab qiladi.

UNESCO va UNWTO (Jahon turizm tashkiloti) tomonidan chop etilgan hisobotlarda madaniy meros turizmi global turizmning eng barqaror va daromadli yo'nalishlaridan biri sifatida baholanadi. Ushbu tashkilotlar ma'lumotlariga ko'ra, dunyo bo'yicha turizm oqimining katta qismi aynan madaniy va tarixiy obyektlarga yo'naltirilgan. Bu esa madaniy merosning iqtisodiy ahamiyatini yanada oshiradi.

Rossiya, Turkiya va Yevropa mamlakatlari olimlari ham madaniy meros turizmini hududiy iqtisodiy rivojlanishning muhim omili sifatida o'rganib kelmoqdalar. Ularning tadqiqotlarida tarixiy shaharlar va arxitektura yodgorliklari asosida turizm klasterlarini shakllantirish, investitsiyalarni jalb qilish va hududiy brendingni kuchaytirish masalalari tahlil qilingan.

O'zbekiston olimlari, jumladan, A.S. Soliyev, N.T. Jo'rayev, Sh.Sh. Shodmonov va boshqa iqtisodchi hamda tarixchilar madaniy merosni milliy iqtisodiyotning muhim resursi sifatida ko'rib, uning turizmni rivojlantirishdagi rolini chuqur o'rganishgan. Ularning fikricha, O'zbekistonning tarixiy shaharlarida mavjud madaniy meros obyektlari xalqaro turizmni rivojlantirish uchun katta strategik imkoniyat yaratadi.

Shuningdek, so'nggi yillarda olib borilgan tadqiqotlarda raqamli texnologiyalarning madaniy merosni targ'ib qilishdagi o'rni ham alohida e'tiborga olinmoqda. Virtual muzeylar, 3D rekonstruksiya va raqamli xaritalar orqali madaniy meros obyektlarini global auditoriyaga yetkazish imkoniyati kengaymoqda.

Umuman olganda, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, madaniy meros obyektlari turizmni rivojlantirishda nafaqat iqtisodiy resurs, balki strategik, ijtimoiy va madaniy ahamiyatga ega bo'lgan kompleks tizim sifatida qaralishi lozim. Bu esa ularni boshqarishda integratsiyalashgan va barqaror yondashuvni talab etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur ilmiy tadqiqotda madaniy meros obyektlarining turizmni rivojlantirishdagi strategik ahamiyatini o'rganish uchun kompleks ilmiy yondashuv qo'llanildi. Tadqiqot jarayonida nazariy, empirik, tizimli va qiyosiy tahlil usullaridan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Madaniy meros obyektlarining turizmni rivojlantirishdagi strategik ahamiyatini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, ushbu obyektlar har qanday mamlakat turizm tizimining "yadro resursi" hisoblanadi. Chunki tarixiy yodgorliklar, arxitektura majmualari, muzeylar va qadimiy shaharlar nafaqat sayyohlarni jalb qiladi, balki ularning tashrif davomiyligi va xarajatlarini ham oshiradi. Sayyohlar odatda madaniy merosga boy hududlarda ko'proq vaqt qolishga va ko'proq xizmatlardan foydalanishga moyil bo'ladi. Bu esa to'g'ridan to'g'ri turizm daromadlarining o'sishiga olib keladi. Shu bilan birga, madaniy meros obyektlari hududning xalqaro imijini shakllantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Natijada, bu obyektlar nafaqat madaniy, balki iqtisodiy kapital sifatida ham xizmat qiladi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, madaniy merosga boy hududlarda turizm klasterlari tezroq shakllanadi va barqaror rivojlanadi. Masalan, Samarqand, Buxoro va Xiva kabi tarixiy shaharlar O'zbekistonning turizm "brendi" sifatida xalqaro miqyosda tan olingan. Ushbu hududlarda mehmonxonalar, restoranlar, transport xizmatlari va gidlik faoliyati kabi sohalar jadal rivojlanmoqda. Bu esa mahalliy aholi uchun yangi ish o'rinlari yaratadi va iqtisodiy faollikni oshiradi. Shuningdek, madaniy merosga asoslangan turizm kichik biznes subyektlarining rivojlanishiga ham kuchli turtki beradi. Natijada, hududiy iqtisodiyot diversifikatsiyalashadi va faqat bitta tarmoqqa bog'liqlik kamayadi.

Madaniy meros obyektlarining iqtisodiy samaradorligini tahlil qilish jarayonida shuni kuzatish mumkinki,

ularning mavjudligi turizm xizmatlari narxining barqaror shakllanishiga ham ta'sir qiladi. Tarixiy va noyob obyektlar mavjud hududlarda turistlar yuqori to'lov qobiliyatiga ega xizmatlarni tanlashga tayyor bo'ladi. Bu esa xizmatlar sifatini oshirishga va raqobat muhitini kuchaytirishga olib keladi. Shu bilan birga, madaniy meros obyektlarini saqlash va restavratsiya qilish uchun ajratilgan investitsiyalar uzoq muddatda o'zini oqlaydi. Chunki bunday obyektlar doimiy turizm oqimini ta'minlab, barqaror daromad manbai bo'lib xizmat qiladi.

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, madaniy merosni samarali boshqarayotgan davlatlarda turizm yalpi ichki mahsulot (YAIM) tarkibida sezilarli ulushga ega. Masalan, Italiya va Fransiya kabi davlatlarda madaniy turizm iqtisodiyotning strategik tarmog'i hisoblanadi. Bu mamlakatlarda tarixiy obyektlar faqat saqlanib qolmasdan, balki zamonaviy turizm infratuzilmasi bilan integratsiya qilingan. Natijada, sayyohlar uchun qulay sharoitlar yaratilgan va turizm oqimi barqaror o'sib bormoqda. O'zbekiston uchun ham ushbu tajriba muhim ahamiyatga ega, chunki mamlakat boy tarixiy merosga ega bo'lib, uni to'g'ri boshqarish katta iqtisodiy natija beradi.

Tahlil natijalari shuni ham ko'rsatadiki, madaniy meros obyektlarining iqtisodiy samaradorligi ularning saqlanish darajasiga bevosita bog'liq. Agar tarixiy yodgorliklar yetarli darajada muhofaza qilinmasa, ularning turizm jozibadorligi pasayadi. Bu esa sayyohlar oqimining kamayishiga va iqtisodiy yo'qotishlarga olib keladi. Aksincha, yaxshi restavratsiya qilingan va zamonaviy xizmatlar bilan ta'minlangan obyektlar yuqori daromad keltiradi. Shu sababli, madaniy merosni saqlash siyosati turizm siyosati bilan uzviy bog'liq bo'lishi lozim.

Yana bir muhim natija shundan iboratki, raqamli texnologiyalar madaniy merosni targ'ib qilish va turizmni rivojlantirishda yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Virtual ekskursiyalar, 3D modellashtirish va onlayn muzeylar orqali madaniy obyektlar global auditoriyaga yetkazilmoqda. Bu esa real tashriflar sonining oshishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Ayniqsa, yosh avlod orasida raqamli platformalar orqali madaniy turizmga qiziqish ortib bormoqda. Natijada, madaniy merosning iqtisodiy qiymati yanada kengaymoqda.

Madaniy meros obyektlarining turizmni rivojlantirishdagi strategik ahamiyatini yanada chuqur tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, ushbu obyektlar hududiy iqtisodiyotning multiplikativ samaradorligini kuchaytiruvchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Ya'ni bitta madaniy meros obyekti atrofida bir nechta iqtisodiy faoliyat turlari shakllanadi va rivojlanadi. Masalan, tarixiy yodgorliklar atrofida mehmonxonalar, kafe va restoranlar, transport xizmatlari, suvenir ishlab chiqarish va gidlik xizmatlari paydo bo'ladi. Bu jarayon hududda pul aylanishini tezlashtiradi va umumiy iqtisodiy faollikni oshiradi. Natijada, madaniy meros nafaqat madaniy, balki kuchli iqtisodiy "drayver" vazifasini bajaradi.

Shuningdek, tahlillar shuni ko'rsatadiki, madaniy meros obyektlarining iqtisodiy samaradorligi ularning xalqaro darajadagi tanilishi bilan bevosita bog'liq. UNESCO ro'yxatiga kiritilgan obyektlar odatda ko'proq turistlarni jalb qiladi va global turizm oqimida muhim o'rin egallaydi. Bunday obyektlar joylashgan hududlarda investitsiya oqimi ham sezilarli darajada yuqori bo'ladi, chunki investorlar barqaror turizm talabiga ega hududlarga ko'proq qiziqish bildiradi. Shu bilan birga, xalqaro tan olinish hududning brend qiymatini oshiradi va marketing xarajatlarini kamaytiradi.

Madaniy meros turizmining yana bir muhim jihati shundaki, u hududiy rivojlanishdagi tengsizliklarni kamaytirishga yordam beradi. Ko'plab tarixiy obyektlar yirik shaharlardan tashqarida joylashgan bo'lib, ularning rivojlanishi orqali chekka hududlarda ham iqtisodiy faollik oshadi. Bu esa aholi migratsiyasini kamaytiradi va hududiy barqarorlikni ta'minlaydi. Ayniqsa, qishloq va kichik shaharlar uchun madaniy turizm muhim daromad manbaiga aylanishi mumkin. Natijada, iqtisodiy rivojlanish faqat markazlashgan emas, balki keng hududlarga tarqaladi.

Quyidagi jadvalda madaniy meros obyektlarining turizm va iqtisodiyotga ta'siri bosqichma-bosqich ko'rsatilgan (1-jadval).

1-jadval.

Madaniy meros obyektlarining turizm va iqtisodiyotga ta'siri

Ta'sir yo'nalishi	Tavsif	Iqtisodiy natija	Hududiy ahamiyat
Turizm oqimini oshirish	Tarixiy va noyob obyektlar sayyohlarni jalb qiladi	Mehmonxonalar va xizmatlar daromadi oshadi	Hududga tashriflar ko'payadi
Bandlik yaratish	Turizm atrofida yangi xizmat turlari paydo bo'ladi	Ish o'rinlari ko'payadi	Aholi daromadi oshadi
Investitsiya jalb qilish	Madaniy obyektlar investorlar uchun jozibador bo'ladi	Kapital kirimi ortadi	Infratuzilma rivojlanadi
Hududiy branding	Tarixiy obyektlar hududni tanitadi	Turizm marketing xarajatlari kamayadi	Xalqaro nufuz oshadi
Iqtisodiy diversifikatsiya	Turizmga bog'liq yangi tarmoqlar shakllanadi	Iqtisodiyot barqarorlashadi	Ko'ptarmoqlik kamayadi

Tahlil natijalariga ko'ra, madaniy meros obyektlari turizm tizimida faqat diqqatga sazovor joy sifatida emas, balki iqtisodiy rivojlanishning kompleks mexanizmi sifatida ham faoliyat yuritadi. Ular orqali shakllanadigan iqtisodiy zanjirlar hududning umumiy rivojlanish darajasini sezilarli darajada oshiradi.

Shuningdek, O'zbekiston sharoitida olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, Samarqand, Buxoro va Xiva kabi tarixiy shaharlar turizm daromadining asosiy qismini aynan madaniy meros obyektlari hisobiga shakllantirmoqda. Bu hududlarda turizm infratuzilmasi rivojlangan sari iqtisodiy ko'rsatkichlar ham barqaror o'sib bormoqda. Ayniqsa, mehmonxona biznesi va xalqaro ekskursiya xizmatlari eng tez rivojlanayotgan yo'nalishlardan biri hisoblanadi.

Yana bir muhim natija shundan iboratki, madaniy merosni raqamlashtirish (digital heritage) jarayoni turizmni yangi bosqichga olib chiqmoqda. Virtual sayohatlar, mobil ilovalar va onlayn platformalar orqali madaniy obyektlar global auditoriyaga tez yetkazilmoqda. Bu esa real tashriflar sonini oshirish bilan birga, marketing samaradorligini ham kuchaytirmoqda. Natijada, madaniy merosning iqtisodiy qiymati yanada kengaymoqda.

Umuman olganda, tahlil natijalari shuni tasdiqlaydiki, madaniy meros obyektlari turizmni rivojlantirishda strategik, iqtisodiy va ijtimoiy jihatdan yuqori ahamiyatga ega. Ular hududiy iqtisodiyotni faollashtiradi, investitsiya oqimini oshiradi va xalqaro turizm bozorida mamlakatning raqobatbardoshligini kuchaytiradi.

Mazkur ilmiy tadqiqot natijalariga asoslanib, shuni xulosa qilish mumkinki, madaniy meros obyektlari turizmni rivojlantirishda strategik ahamiyatga ega bo'lgan asosiy resurslardan biri hisoblanadi. Ular nafaqat tarixiy va madaniy qiymatga ega obyektlar sifatida, balki iqtisodiy o'sishni ta'minlovchi muhim omil sifatida ham xizmat qiladi. Madaniy merosning mavjudligi turizm oqimini oshiradi, hududning investitsion jozibadorligini kuchaytiradi va xizmat ko'rsatish sohalarning kengayishiga olib keladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, madaniy merosga boy hududlarda turizm infratuzilmasi tezroq rivojlanadi va iqtisodiy faollik yuqori bo'ladi. Bu jarayon yangi ish o'rinlarining yaratilishiga, kichik va o'rta biznes subyektlarining rivojlanishiga hamda hududiy daromadlarning oshishiga xizmat qiladi. Shu bilan birga, madaniy meros obyektlari hududning xalqaro imijini shakllantirishda ham muhim rol o'ynaydi.

Shuningdek, tadqiqot natijalari shuni tasdiqlaydiki, madaniy merosni samarali boshqarish va uni turizm tizimiga integratsiya qilish iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda muhim omil hisoblanadi. Ayniqsa, UNESCO ro'yxatiga kiritilgan obyektlar joylashgan hududlarda turizm daromadlari va investitsiya oqimi sezilarli darajada yuqori bo'lishi kuzatiladi.

Xalqaro tajriba ham shuni ko'rsatadiki, madaniy merosni muhofaza qilish va undan oqilona foydalanish davlatlarning iqtisodiy rivojlanish strategiyasida muhim o'rin egallaydi. Rivojlangan mamlakatlarda madaniy turizm iqtisodiyotning barqaror va daromadli tarmoqlaridan biri sifatida shakllangan.

Umuman olganda, madaniy meros obyektlarining turizmni rivojlantirishdagi strategik ahamiyati juda yuqori bo'lib, ularni saqlash, rivojlantirish va zamonaviy turizm tizimiga integratsiya qilish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lishi lozim. Bu esa nafaqat iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi, balki milliy madaniyatni asrab-avaylash va uni xalqaro miqyosda targ'ib qilishga ham xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Turizm qo'mitasi. Turizm sohasini rivojlantirish bo'yicha hisobotlar. Toshkent, 2024.
2. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. Turizm va xizmatlar sohasi statistik ma'lumotlari. Toshkent, 2024.
3. UNESCO. World Heritage and Sustainable Tourism Development Guidelines. Paris, 2022.
4. UNWTO. Tourism and Culture Synergies Report. Madrid, 2023.
5. Richards G. Cultural Tourism: Global and Local Perspectives. Routledge, 2018.
6. World Bank. Tourism for Development: Economic Impacts and Policies. Washington D.C., 2022.
7. Soliyev A.S. Iqtisodiy geografiya va mintaqaviy rivojlanish. Toshkent, 2019.
8. Shodmonov Sh.Sh., G'ofurov U.V. Iqtisodiyot nazariyasi. Toshkent, 2020.
9. Jo'rayev N.T. O'zbekistonda turizmni rivojlantirish istiqbollari. Toshkent, 2021.

muhandislik

& iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100